

Anton

En film om en tioårig kille som drömmer att han är pilot. Mitt i sorgen över sin döda pappa lär han sig med mod och envishet att livet måste gå vidare.

Åldersrekommendation:
Från åk 3

En filmhandledning av
Eva Westergren

Filmens handling

Anton bor i ett hyreshus i tillsammans med sin mamma. För fem år sedan dog hans pappa som var stridsflygare i en flygolycka. Anton har svårt att komma över sin fars död. I ett garage på gården bygger han ett flygplan och drömmer om att flyga upp till sin pappa i himlen.

I huset bor också Mie som Anton är förälskad i och Sören som går i samma klass och är hans rival när det gäller att tävla om Mies gunst. På gården möter Anton även SD, en tuff och arg tjej som både utmanar och skrämmer Anton. SD bor också i huset och bråkar ständigt med sin styvfar Mogens. Antons mamma berättar att hon är förälskad i en ny man, som visar sig vara Mies pappa, herr Möller.

I skolan försöker Anton hävda sig genom att berätta om sin fars bedrifter. När klassen skall besöka ett militärflygfält säger Anton att han vet hur man flyger ett F16, ett modernt stridsflygplan och han lovar att visa Mie. Sören och SD följer också med till hangaren där Anton klättrar upp i planet och öppnar bombluckan utan att veta om det. Sören och Mie blir livrädda och rusar efter hjälp men SD stannar hos Anton. Som tur är visar sig bomben vara en atrapp. Efteråt blir Anton retad i skolan och allt är kaos. Mie skvallrar om att Anton kissar på sig på nätterna, något som hon hört från sin far. Det blir kris både i skolan och hemma och Anton inser till slut att hans pappa verkligen är död. Den nya insikten hjälper Anton tillbaka till livet. Han hämnas på Mie genom att lägga hundbajs i hennes matlåda.

SD är en stark och upprorisk flicka som Anton gillar mer och mer.

Teman och metoder

Anton är en film om drömmar och verklighet, lögn och sanning, vänskap och förälskelse, liv och död. Filmen kretsar kring Antons hus och skolan där han går. Den berättar om Antons verklighet där drömmarna tagit så stor del att livet inte får plats. Men det handlar också om hur resan tillbaka till livet ser ut. Filmen gestaltar den drömvärld som Anton befinner sig i som lika stark och levande som vardagen runt omkring. Det är i kollisionen mellan dessa världar som filmens dramatik utspelar sig.

Anton skildrar en livsprocess där både in och utsida hos huvudpersonen görs synliga. Med det material som filmen förser oss med kan eleverna bearbeta och öva sig på att uttrycka och gestalta inre upplevelser och jämföra med Antons. Genom att arbeta med egna bilder och texter kan de göra filmen om Anton till en spännande upptäcktsfärd och spegla den mot sina egna liv.

Antons hus

I huset där Anton bor med sin mamma finns också andra barn med andra förutsättningar. Också de barnen är präglade av de relationer och den tillit eller brist på respekt de blivit bemötta med av de vuxna. Gården är det gemensamma rum där alla möts och där relationer och konflikter blir tydliga.

SD är en arg och upprorisk tjej. Hon tillåter ingen att komma nära.

Hon brottar ner Anton och markerar tydligt sitt revir. Hennes konflikter med styvpappan utspelas inför allas ögon. Hon döljer sina känslor bakom en tuff mask.

Där finns Kristian som är minst och den som får ta del av Antons flygdrömmar men som också blir en förrädare i spelet mellan Anton och SD. Där finns Sören som inte ser Anton som en vän utan som en rival som han hela tiden måste hävda sig mot. Runt barnen finns de vuxna; Antons mamma, Mies pappa herr Möller och Mogens, SD:s styvpappa. **★ Ta fram scener ur filmen som beskriver de olika barnen och de vuxna som finns i huset. Hur möter vi SD och Mie i filmen? Fantisera och gör berättelser kring de olika familjerna. Vilka egenskaper har de? Vad är det vi ser och vad är det vi inte ser? Vad händer mellan barnen i spelet på gården och i garaget?**

Ett hemligt rum

I ett garageutrymme bygger Anton ett stridsplan av hopsamlade vrakdelar. Där lever han i sina drömmar som kretsar kring pappan och ett liv som stridsflygare.

Mycket av Antons fritid går åt till att samla delar till planet. På skrotupplaget arbetar Jens som får dela hans tankar.

I garaget berättar Anton för Kristian om sin pappa. Om att pappan fraktar änglar i himlen. Garaget är Antons egen värld men när han väl

får upp sitt plan i luften skall han bli en hjälte som slår alla med häpnad. Med planets hjälp skall han spränga gränsen mellan liv och död och hämta tillbaka sin pappa.

★ *När vi först möter Anton i början av filmen ser vi honom mitt inne i en fantasi där han själv är stridsflygare. Vad är lek och vad är allvar för Anton? Hur upplever vi garaget som är Antons hemliga rum? Känns det spännande? Hur förstärker filmens språk den fantasi som Anton bygger upp? Prata om scenografi, färger, ljus och ljud i filmen.*

★ *Vad händer med Antons fantasirum när de andra barnen bryter sig in och tvingar honom tillbaka till verkligheten? Varför vill de andra förnedra Anton och slå hål på hans drömvärld? Hur skiljer sig Sörens beskrivning av döden från det som Anton känner? Berätta om egna tankar kring döden.*

Dag- och nattdrömmar

De fantasier som Anton bygger upp i garaget är ett sätt att hålla pappan levande. I skolan blir pappan också en viktig del av Antons identitet. På olika sätt berättar han om pappans bedrifter. Om vilken viktig person han var. Om de plan han kunde flyga och om att alla kunde lita på honom. Han ljuger för klassen och säger att den pilotjacka han köpt är pappans jacka. Anton vill genom att framställa pappan som hjälte överta hans roll.

På nätterna ser drömmarna helt annorlunda ut. Där dör pappan en plågsam död natt efter natt och Anton står ensam i bara pyjamas-byxor och ropar efter honom. Varje dag försöker Anton göra pappan levande och varje natt så dör han.

★ *Hur skildrar filmen den betydelse som pilotjackan har för Anton?*

Hur ser Anton på sig själv när han fantiserar i skolan? Hur tas hans berättelser emot i klassen? Tror de på det han berättar? Hur skildrar filmen Antons nattdrömmar? Vilka känslor finns i dem? Hur förstärker bildspråket drömstämningen och hur används ljudet? Gör en egen bild av en mardröm.

Kraschlanda i verkligheten

De fantasier kring pappan som Anton bygger upp blir allt svarare att

leva upp till och de tål inte att konfronteras med verkligheten. Filmen bygger upp starka kontraster mellan Antons drömvärld och verkligheten.

★ *Samtala om bildspråket och diskutera vad som händer med Antons drömvärld utifrån följande scen: Klassen skall på utflykt till en flygbas och Anton frågar sin mamma om det var där som pappan arbetade. Hur reagerar mamman på Antons frågor? "Du saknar honom inte, du har glömt honom", säger Anton. "Du tänker bara på dig själv", säger mamman. Vem har rätt?*

Barnen i klassen får se en film där rymdfärjan Challenger störtar och Sören säger att så där blev också din pappa grillad.

★ *Hur skildras Antons reaktioner på filmen om Challenger och på det som Sören säger? Vad känner han inuti? Vad händer?*

Anton berättar att han klarar att flyga ett F16 plan och på skolutflykten till flygbasen hittar han planet och kliver upp i det. Hur skapar filmen spänning när Anton letar efter planet? När han kliver upp och börjar trycka på spakarna? Vad tror vi skall hända?

Vad händer med Antons hjälteroll när han får bomben att falla ut? Hur reagerar Mie och Sören? Hur reagerar vi som publik? Varför stannar SD kvar? Vad är det Mie berättar om Anton? Hur skildras de känslor Anton har under hemfärden i bild?

Anton rusar hem och slår sönder porträttet av pappan och alla flygplansmodeller han samlat. Sen rusar han till soptippen och gömmer sig i en kartong. Han vill bara dö men Jens upptäcker honom i sista sekund.

★ *Vad är det som Anton erkänner för sig själv och för Jens? Hur berättar filmen att Anton äntligen kommit till insikt? På vilket sätt får pappan ändå finnas kvar? Tala om dagdrömmar och nattdrömmar. Vilken betydelse har de i Antons liv? I våra egna? Berätta om en dagdröm eller en fantasivärld som betytt mycket.*

Livet går vidare

Antons drömvärld upptar en stor del av hans liv. När insikten och ilskan över att pappan verkligen är död när

honom vill han slå sönder allt omkring sig och helst dö själv också. Det är ett svart hål som han ramlar ner i och det är Jens som hjälper honom upp: Den kris som Anton hamnat i innebär att han inte längre behöver ljuga för sig själv och låtsas för de andra. Antons aktiva deltagande och berättigade hämndkänslor gör att alla relationer ställs på sin spets.

★ *Vem är egentligen Mies pappa herr Möller som Antons mamma är förälskad i? Vem är Antons mamma solidarisk med? Vad vill egentligen SD med Anton?*

Den explosion som utplånar planet och garaget sätter för alltid punkt för den drömvärld där Anton bearbetade sin sorg och det är SD som trots att hon orsakar explosionen räddar Anton ut.

★ *Vad är det som händer med Anton efter explosionen? Vad känner han när han ser den tegelstenshög som är kvar av garaget? "Är du rädd", frågar SD när hon vill att Anton skall kyssa henne? Är han det? Hur ser Antons sista dröm ut?*

PRODUKTIONSUPPGIFTER:

Danmark 1996

Manus: Aage Rais & Bent E. Rasmussen

Regi: Aage Rais

Foto: Jacob Banke Olesen

Klippning: Ghita Beckendorf

Musik: Hilmar Örn Hilmarson

Titelsång: "Nu flyver Anton" av Björk

I ROLLERNA:

Anton – Jacob Oliver Krarup

S.D. – Sofie Maria Ahlgren

Mie – Fie Kruse

Antons mor – Anni Bjørn

Jens – Bjarne Henriksen

TEKNISKA UPPGIFTER:

Längd: 80 min

Ljud: Dolby SR

Format: Vidfilm 1.1:66

Censur: Från 7 år

Svensk premiär: 20.9.1997

DISTRIBUTION:

Svenska Filminstitutet, Box 27 126,
102 52 Stockholm Tel. 08-665 11
00, fax 08-661 18 20